



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Doğu Anadolu Bölgesinin en büyük ve en önemli göllerinden biri olan Çıldır Gölü Ardahan ili ve çevresi için çok önemli bir yere sahiptir. Deniz seviyesinden yüksekliği 1959 metre olan, ortalama derinliği 15-16 metre aralığında seyreden 124 km² alana sahip Çıldır Gölü barındırdığı 10 çeşit tatlı su balığı ile halkın en önemli geçim kaynaklarından birini oluşturmalarının yanında doğal güzelliği ile ünlüdür.

Ne yazık ki dünyanın en temiz ve içilebilir suyuna sahip olan Çıldır Gölünde, son yıllarda yapılan ölçümler sonucunda ortaya çıkan tablo su kirliliğinin 240 kolibasiline çıktığını göstermektedir.

Çıldır Gölünün kirlenmesini 4 ana nedeni:

1-Arpaçay ovasını daha çok sulamak, Çıldır Gölünün su seviyesini yükseltmek maksadıyla yapılan ve Çıldırın yüksek yaylarından gelen suları göle taşıyan kuzey denivasyon kanalının, geçtiği köylerden aldığı çöpleri ve hayvan gübreleri, üstü açık kanala düşerek can veren hayvanların leşleri

2-Göl kenarında bulunan köylerden yağmur suları ile birlikte taşınan hayvan gübrelerinin göle dökülmesi

3-Göl çevresindeki tarlaların ekiminde kullanılan suni gübrenin yağmurla birlikte göle sürüklenmesi

4-Gölü besleyen akarsulara mandıraların süt atıklarını dökmeleri başlıkları altında toplanabilir.

Ardahan başta olmak üzere çevre iller içinde çok önemli yere sahip dünyanın en bakir gölü olan Çıldır Gölünün kirlenmesini engellemek entegre bir proje ile mümkündür. Çıldır Gölünün etrafı mutlaka ağaçlandırılmalı, göl etrafındaki çiftçiler uygulanacak bir projeye doğal gübreye yönlendirilmeli, kuzey denivasyon kanalı ile gelen kirletici etkenlerin önlenmesi için arıtma veya çökertme havuzu yapılmalı, mandıra atıklarının gölü besleyen akarsulara bırakılmasının mutlaka önlenmesi sağlanmalıdır.

Bu bilgiler doğrultusunda Ardahan ve çevre iller için çok önemli olan Çıldır gölünün kurtarılması için gerekli olan tedbirlerin belirlenmesi ve bir an önce uygulamaya konulması ile karşılanacak sorunların çözülmesi konusunda Anayasamızın 98, içtüzüğün 104 ve 105 maddeleri gereğince Araştırma Komisyonu kurularak araştırılmasını saygılarımla arz ederim.

- 1- Ensar ÖĞÜT - Ardahan
- 2- Malik Ecder ÖZDEMİR - Sivas
- 3- Fatma Nur SERTER - İstanbul
- 4- Eşref KARAİBRAHİM - Giresun
- 5- Tekin BİNGÖL - Ankara
- 6- Esfender KORKMAZ - İstanbul
- 7- Hikmet ERENKAYA - Kocaeli
- 8- Hakkı Suha OKAY - Ankara
- 9- Şahin MENGÜ - Manisa
- 10- Şevket KÖSE - Adıyaman
- 11- Hüseyin ÜNSAL - Amasya
- 12- Özlem ÇERÇİOĞLU - Aydın
- 13- Tacidar SEYHAN - Adana
- 14- Mevlüt COŞKUNER - Isparta
- 15- Rıza YALÇINKAYA - Bartın
- 16- Gökhan DURGUN - Hatay
- 17- Engin ALTAY - Sinop
- 18- Canan ARITMAN - İzmir
- 19- Cevdet SELVİ - Kocaeli
- 20- Zekeriya AKINCI - Ankara
- 21- Ali ARSLAN - Muğla
- 22- Ahmet ERSİN - İzmir